

ประเภทภูมิปัญญาด้าน การจัดการ

ชื่อภูมิปัญญา อาราธนาพระอุปคุต

บทนำ/ความสำคัญของภูมิปัญญา

เพื่อไว้เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของผู้คนในปัจจุบัน เนื่องจากเจ็บป่วย ไม่สบายกายหรือสบายใจ ก็ต้องหันหน้าเข้าหาวัด ฟังพระฟังเจ้าเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งได้ปฏิบัติสืบต่อกันมาแต่ช้านานแล้ว

ความเป็นมา

การอาราธนาพระอุปคุต มารักษาเหตุการณ์ยามเมื่อมีงานฉลองกินทานต่าง ๆ และเพื่อให้งานนั้นสำเร็จผลอันดีงาม หือได้เป้งผาสาดสีเสါใส่เครื่องบูชามีน้ำต้น ขันหมากเสื่อสาธอาสนะ ผ้าเครื่องบาตร วิข้าวตอกดอกไม้มัจฉะสีอันไว้แก่ผาสาด เมื่อจะไปอาราธนาเอาพระอุปคุตนั้น หือนิมนต์พระสงฆ์ไปด้วยพร้อมด้วยฆ้อง กลองไปที่ทำน้ำแล้วหืออาราธนาว่า

สาธุ ภันเต เถระ สะถิตตะสะมุทัง อะหัง ยาจามิ มะหาอุปะคุตตะ เถระสถิตตัง ทักขิณะทิสะโต อะนุกะโห โอกาสะ อารักขะ ปัญจะสะหัสสะ อัมหากัง อุททิจัตติ โมทิตตะวาสัมปะฏิ สีตา ปะฏิปัตติ ปุชมะ สาธุข้าแต่พระมหาอุปคุตเถรเจ้า อันอยู่เฝ้ารักษา พระศาสนา ปัญจะมาเถ อันเจ้าได้ผจญ เป้मार 5 สิ่ง บัดนี้ตัวตน ยิ่งทะรงเมือง บัดนี้ผู้ข้าผู้ข้าทั้งหลาย ทั้งภายในและภายนอก ปายในหมายมี (สาธุ เจ้า.....) หนปายนอกหมายมีศรัทธาผู้ผู้คน ก็มีใจใคร่หือทานและสร้างแปงยังวัดอุเอียงนี้ ผู้ข้าทั้งหลาย ก็ขอเป็งเตชะบุญ พระมหาอุปคุตเถรเจ้า จุงมาผายโผดขุณณามุทอาใจใส่ เอาใจฝักใฝ่และขุณณหาผู้ข้า น้อยใหญ่และหญิงชาย อันมีใจยินดีเซ่งก้องบุญอันใหญ่ ผู้ข้าก็มกมีใจใคร่สร้างและฉลองทานยัง (พระวิหาร กุฏิ ศาลา ถลอง อันใดก็หือใส่ชื่ออันนั้นเตอะ) ผู้ข้าทั้งหลายกลัวมารมาสูน และมาเตร็ด บัดนี้ผู้ข้า ก็มีมะรุบุปผาลาชา มาขออาราธนาท่านเจ้าไปสถิตสถานยังวิหารผาสาทอันกว้าง ขอพระมหาอุปคุตเถรเจ้า จุงเมตตากธรรมา อย่าหือภัยอะอันใด มาถูกต้องผู้ข้าทั้งหลายสักเยื้องสักพะก้าร ขอหือผู้ข้าทั้งหลายกระทำบุญหือทานไปใจ ๆ อย่าได้มีสิ่งหนึ่งสิ่งใดมาขัดขวางเต๊ะ แต่เตอะ ปัญจะ มาร ชิน นาโถ ปัตโต สัมโพธิมุตตัง จะตุสัจจัง ปะกาเสติ อะหัง วันทามิ มะหามุนี เอตนะ สัจจะวัชเชนะ สัพเพ มารา ะกะกา โหนตุ สัพเพ เปตา ะกะกา โหนตุ สัพเพ ยักขา ะกะกา โหนตุ สัพเพ อุปีททะวา วินาสันตุ สัพเพ ทุกะโตะ ปะโมทะติ สัพเพสัมปัตติสิทธิยา ะวันตุ โนอุปะคุตโต มะหาเถโร หิตายะ มะหันตัง อาราธนะ กะโรมะฯ

นับเป็นภูมิปัญญาปัญญาของวิธีการอันเชิญ พระอุปคุตที่สามารถมีอิทธิฤทธิ์ ป้องกันมิให้ฟ้าฝนตกในพิธีที่สำคัญไปในพุทธศาสนา นับเป็นภูมิปัญญาปัญญาด้านการจัดการ ในด้านความเชื่อโดยการใชหลักอิงพระพุทธรศาสนา ที่ควรอนุรักษ์รักษาสืบต่อไป

ประโยชน์ที่ท้องถิ่นได้รับ

1. มีสิ่งที่สามารถเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของคนในหมู่บ้าน
2. เป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรม ความเชื่อให้คงอยู่ตลอดไป

แหล่งข้อมูล

นายญาณ สองเมืองแก่น

บ้านเลขที่ 184 หมู่ 4 ตำบลกลางเวียง อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน

☎ 054 – 781105